

УДК 004.77:027.7

Зоя Романуха,
аспірантка кафедри бібліотекознавства і бібліографії
Рівненського державного гуманітарного університету

Впровадження інформаційних технологій у бібліографічному інформуванні споживачів в університетських бібліотеках

У статті проаналізовано форми електронного бібліографічного інформування споживачів, подані на веб-сайтах бібліотек вищих навчальних закладів західного регіону України.

Ключові слова: веб-сайт, електронне бібліографічне інформування споживачів, вищі навчальні заклади, бібліографічні покажчики, бібліографічні бази даних, віртуальні виставки.

Сучасний етап розвитку бібліотек вищих навчальних закладів (ВНЗ) характеризується поєднанням традиційних методів роботи із сучасними інформаційними технологіями. Ефективне використання комп'ютерів, спеціалізованих веб-сайтів та електронних баз даних забезпечує максимальний доступ користувачів до освітніх ресурсів. Завдяки застосуванню комп'ютерних технологій і можливостей Інтернету у бібліографічній діяльності бібліотек ВНЗ України на початку ХХІ ст. широкого розповсюдження набуло електронне бібліографічне інформування споживачів (БІС). Його дослідження та висвітлення набутого досвіду є актуальним завданням сьогодення.

Науковці зазначають, що ІТ-технології суттєво впливають на видову структуру як інформаційної продукції, так і послуг книгозбірень, зобов'язують їх перейти на вищий аналітичний рівень обслуговування [5, с. 259]. Досвід окремих бібліотек ВНЗ розглядають практики, вчені на сторінках збірників, фахових періодичних видань. Зокрема, трансформацію індивідуального обслуговування користувачів у контексті розвитку сучасних технологій на прикладі Науково-технічної бібліотеки Національного університету "Львівська політехніка" розглянули А. Ржеуський та Н. Кунанець [25]. Досвід роботи інформаційно-бібліографічного відділу бібліотеки Вищого навчального закладу Укоопспілки "Полтавський університет економіки і торгівлі" щодо організації групового бібліографічного інформування викладачів за допомогою нових комп'ютерних технологій висвітлили О. Галицька, Л. Лисенко та І. Науменко [6; 12; 13]. Поєднання традиційних методів інформаційного забезпечення освіти і науки з новітніми технологіями у Науково-технічній бібліотеці Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу розглянула Я. Пилип [24]. Форми масового електронного БІС на сайтах обласних універсальних наукових бібліотек та окремих бібліотек ВНЗ охарактеризувала Л. Трачук [29]. Однак у працях цих дослідниць впровадження сучасних інформаційних технологій у БІС розглянуто, як зазначалось, фрагментарно, оскільки окреслена тема не була предметом їхніх наукових розвідок.

Мета пропонованої статті — визначити форми електронного БІС, які використовуються у бібліотеках ВНЗ західного регіону України.

Джерельну базу дослідження становлять веб-сайти означених бібліотек згідно з переліком, поданим Науковою бібліотекою Львівського національного університету імені Івана Франка, яка є методичним центром зонального методичного об'єднання бібліотек ВНЗ III та IV рівнів акредитації західного регіону України (Львівської, Волинської, Рівненської, Закарпатської, Чернівецької, Тернопільської та Івано-Франківської областей) [27].

Для багатьох науковців основними ознаками БІС у межах бібліографічного обслуговування були час інформування про надходження документа в бібліотеку (згідно з цією ознакою вирізняють "поточне бібліографічне обслуговування", "бібліографічне обслуговування в режимі поточного чи ретроспективного пошуку", розуміють бібліографічне інформування як систематичне забезпечення інформацією) та характер запитів споживачів (якщо разові запити задовольнялися під час довідково-бібліографічного обслуговування (ДБО), то постійні — за допомогою бібліографічного інформування). Саме остання ознака була закріплена в державних стандартах на бібліографічну термінологію 1984 та 1999 рр. як визначальна для бібліографічного інформування [26; 28, с. 611—612].

У ГОСТ 7.0—99 "Информационно-библиотечная деятельность, библиография. Термины и определения" термін "інформування" визначено як "забезпечення інформацією зацікавлених споживачів", а його видами — індивідуальне, групове та масове. "Бібліографічне інформування" також трактується як вид інформування, тільки за іншою ознакою (характеристика інформації, що надається, а не її одержувача): це "систематичне забезпечення бібліографічною інформацією абонента відповідно до його тривалодіючого запиту" [7, с. 17]. Як бачимо, додано ще характеристику процесу, в якому подається інформація: "систематичне...". Г. Губанова й І. Моргенштерн вважають, що визначення бібліографічного інформування в ГОСТ 7.0—99 неповно характеризує сутність цього виду діяльності, спрямованого на забезпечення не тільки конкретних інформаційних, а й об'єктивних інформаційних потреб споживачів, не завжди сформульованих у запитих [8].

У російській "Бібліотечній енциклопедії" 2007 р. визначення "бібліографічного інформування" дещо ширше, ніж у ГОСТ 7.0—99: "...один з основних видів бібліографічного обслуговування, що є сукупністю процесів бібліографічної

роботи з метою постійного чи епізодичного доведення до споживачів бібліографічної інформації (БІ), що розкриває інформаційні ресурси бібліотеки, а також окремих бібліографічних посібників". Зазначається, що важливу роль відіграє регулярне (поточне) інформування абонентів про нову літературу, тому термін "бібліографічне інформування" зазвичай вживають у значенні "систематичне забезпечення бібліографічною інформацією" [4, с. 136]. У цьому контексті незрозумілим є вислів "а також окремих бібліографічних посібників": чи бібліографічне інформування є сукупністю "процесів бібліографічної роботи" з бібліографічними посібниками, чи його метою є розкриття інформаційних ресурсів бібліотеки разом з "окремими бібліографічними посібниками".

Автори "Короткого термінологічного словника з бібліографознавства та соціальної інформатики" за науковою редакцією Г. Швецової-Водки запропонували термін "бібліографічне інформування" змінити на "бібліографічне інформування споживачів", що дасть можливість, зберігши і звучання, і значення терміна, ввести його абрєвіатуру "БІС". Таке позначення буде відрізнятися від широковідомої й уживаної спеціалістами абрєвіатури терміна "бібліографічна інформація" (БІ). Визначення "БІС" у цьому словнику є найбільш вдалим: "Систематичне забезпечення споживачів бібліографічною інформацією відповідно до довготривалих або постійнодіючих запитів та (або) без запитів, у відповідності до інформаційних потреб споживачів" [11, с. 44—45].

Г. Швецова-Водка відзначає такі відмінні риси БІС: по-перше, воно розраховане не на разові, а на довготривалі або постійні запити, що виникають на підставі інформаційних потреб; по-друге — важлива активна роль бібліографа, який не чекає на разові запити, а готує випереджувальну інформацію [30, с. 159—160]. Вважаємо, що БІС, яке здійснюється з використанням комп'ютерної техніки, можна називати "електронним бібліографічним інформуванням споживачів", як це пропонує Л. Трачук [28, с. 612].

Формами традиційного БІС називають визначений перелік видів бібліографічних посібників (БП), підготовлених саме для забезпечення БІС. Формами електронного БІС є майже всі БП, що готує бібліотека, якщо вони враховують довготривалі чи постійні запити та інформаційні потреби споживачів. В електронному БІС такий підхід має бути домінуючим, оскільки БІ на сайті бібліотеки вже виконує функцію БІС незалежно від її форми [29, с. 150]. Найпершим способом забезпечення користувача інформацією про нові чи актуальні на цей час документи шляхом електронного БІС є надання вільного доступу до електронного каталогу (ЕК) та аналітичного банку даних (електронної картотеки статей). Такі ресурси, подані на сайтах бібліотек, уможливають пошук інформації за багатьма параметрами, зокрема й за датою надходження, що дозволяє виокремити з масиву бібліографічні відомості про нові документи. Іноді бібліотеки створюють спеціальну опцію, яка без додаткового пошуку відсилає до нових надходжень (або на сайті, або в межах електронного каталогу). Хронологічні межі їх відображення в електронних ресурсах віддаленого доступу різні — від кількох днів до року [29, с. 152].

Серед 34 університетських бібліотек ВНЗ західного регіону України, які стали об'єктом дослідження, інформацію про власні сайти подали 19. На загальноуніверситетських ресурсах мають сторінки 11 книгозбірень. Не надійшла інформація з 4 бібліотек. Для поточного інформування досліджувані установи використовують різноманітні автоматизовані бібліографічні сигнальні та

реферативні бази даних (БД), деякі з них є також засобом доступу до первинних документів.

Вважаємо, що паралельно з відображенням нових документів у загальному ЕК потрібно створювати окремі електронні бібліографічні ресурси, які уміщують новинки за певний час. Загальний ЕК бібліотеки непридатний для того, щоби забезпечити споживачів професійно дібраною, систематизованою, підготовленою для роботи БІ, але бібліографи можуть використовувати готову бібліографічну інформацію з цього каталогу для формування БД "Нові надходження" та бюлетенів нових надходжень. Такі ресурси створюють як у звичайному текстовому вигляді, так і у форматі БД, але з обов'язковим текстовим супроводом (який містить "Зміст" та "Передмову" укладача, де пояснюється методика складання покажчика чи БД).

Найпоширенішими формами електронного масового БІС, представленими на сайтах бібліотек ВНЗ західного регіону України, є бібліографічні бази даних (ББД) "Нові надходження", "Бюлетень нових надходжень", "Видання бібліотеки", "Видавнича діяльність", "Бібліографічні видання", "Бібліографічні покажчики" та ін.

Безпосередньо до форм БІС належать ББД "Нові надходження". З 34 бібліотек ВНЗ західного регіону України БД "Нові надходження" представлено у 24. Наприклад, у БД "Нові надходження" Наукової бібліотеки Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького [14] наведені джерела поділяються на розділи "Бюлетень авторефератів дисертацій" і "Періодичні видання, що надійшли в бібліотеку". Наукова бібліотека Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. Гжицького у розділі "Нові надходження" [15] пропонує детальніший поділ на рубрики: "Нові книжкові надходження", "Суспільні науки. Періодика", "Фахові періодичні видання", "Автореферати", "Художня література".

На сайті Наукової бібліотеки Ужгородського національного університету в рубриці "Користувачу" (у підрубриці "Нові надходження") розміщено "Бюлетені нових надходжень" за січень—серпень 2014 р., а також архіви за 2012 та 2013 рр. [20], але вони не згруповані за розділами. На нашу думку, доречно було б виокремити розділи "Керівникам вузу", "Викладачам", "Студентам", а також позначити нові надходження підручників, методичних матеріалів. Таким чином бібліотека допомагала б користувачам швидше розшукувати потрібну інформацію відповідно до назв розділів і рубрик. Крім того, бібліографічні описи варто супроводжувати шифрами зберігання документів у бібліотечному фонді, щоби відвідувачі не проводили додаткові пошукові дії.

У бібліотеці Буковинського державного фінансово-економічного університету започаткована нова форма електронного БІС: електронна розсилка відомостей про нові надходження потрібної тематики (створено нову вкладку "Електронна розсилка", що дає можливість користувачеві заповнити форму-запит на щомісячну розсилку на e-mail) [10, с. 10].

Із розвитком електронної бібліографії під час опрацювання нових надходжень та їх відображення в ЕК автоматично формуються поточні бібліографічні покажчики. Вони мають власну структуру, яка не збігається зі структурою ЕК. Такі посібники слід виставляти на сайті бібліотеки. Традиційні бібліографічні покажчики, що інформують про результати наукової та педагогічної діяльності професорсько-викладацького складу, також створюють з використанням комп'ютерних технологій, а електронні версії розміщують на сайтах книгозбірень. Зокрема, Бібліотека Львівського державного університету

фізичної культури представила в електронному варіанті низку бібліографічних покажчиків, які також були видані друком [2].

Масове БІС бібліотеки здійснюють також за допомогою електронних "Календарів знаменних і пам'ятних дат", які найчастіше є віртуальними аналогами відповідних друкованих БП, виданих бібліотеками. Ці довідкові видання інформують не лише про нову літературу, а й про матеріали, присвячені конкретній даті, незалежно від року їх випуску.

Науково-технічна бібліотека Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (ІФНТУНГ) у розділі "Видання бібліотеки" здійснює випуск "Календаря знаменних і пам'ятних дат Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу" [21]. У запропонованому третьому випуску за 2014 рік подано ювілейні дати викладачів, науковців, працівників університету, а також визначні події підрозділів і кафедр вишу. Усі дати розміщено в хронологічній послідовності. До деяких з них додаються біографічні довідки та бібліографічна інформація, що сприяє своєчасній підготовці до відповідної дати, допомагає викладачам в організації виховної роботи зі студентами. Цей досвід заслуговує на запозичення іншими університетськими бібліотеками.

Поширеною формою як недиференційованого, так і диференційованого (залежно від цільового та читацького призначення) БІС у електронному середовищі бібліотек ВНЗ стали віртуальні виставки — тематичні, нових надходжень та ін. Вважаємо доречним визначення поняття "Віртуальна виставка", яке запропонувала Науково-технічна бібліотека Національного університету "Львівська політехніка": "...новий інформаційний продукт бібліотеки, що представляється як консолідація традиційного книжкового і новітнього електронного способів презентації інформації. Вона компактна, містка і є актуальним провідником у великому потоці інформації" [23]. До переваг віртуальних виставок як форми електронного БІС Н. Збаровська відносить можливість індивідуальної самостійної роботи читача з поданими матеріалами, нетрадиційну форму їх подання та структурування [9].

Протягом 2013 р. бібліотеками ВНЗ Львівського зонального методичного об'єднання експоновано 3720 виставок, з них віртуальних — 404 [10, с. 10]. На сайті бібліотеки Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП) м. Рівне у 2013 р. було представлено вісім віртуальних виставок: "Всесвітній день води", "Хімія в навчальному процесі", "Спорт та здоров'я — єдині", "Охорона праці", "Інженерна графіка", "Освіта в Україні", "Геодезія", "Енергетика в Україні" [17].

До впровадження електронного БІС книжкові виставки розглядалися як суто бібліотечна, але не бібліографічна форма інформування, оскільки користувачам пропонували ознайомитися безпосередньо з певними виданнями, а не з їх бібліографічними даними. Проте підготовка виставки, її оформлення та збереження інформації про експоновані документи завжди вимагають бібліографічного опрацювання. Цей компонент стає особливо помітним, якщо йдеться про віртуальну виставку, тому що представлення будь-якого документа на екрані потребує супроводження бібліографічним описом.

Найпоширеніший спосіб подання інформації про документ на віртуальних виставках — це бібліографічний опис + анотація + фото обкладинки документа з шифром + вказівка на місцезнаходження документа у підрозділах бібліотеки. На сайті бібліотеки НУВГП віртуальні експозиції поєднано з новинами та інформацією про традиційні стаціонарні виставки та презентації.

Н. Збаровська розуміє віртуальну виставку як електронну презентацію PowerPoint. Автор пропонує застосовувати її з відповідним звуковим супроводом, а за наявності мультимедійного проектора — як ілюстративний матеріал на комплексних заходах: літературних вечорів, днів інформації. Таку віртуальну виставку "Співець українського народу (Т. Г. Шевченко)" пропонує бібліотека Буковинського державного медичного університету (м. Чернівці) [1], де розділ "Малярство Кобзаря" представлено у вигляді відео YouTube з музичним супроводом.

На жаль, більшість із виявлених на сайтах бібліотек ВНЗ електронних експозицій не надають користувачу можливості доступу до вмісту первинного документа, обмежуючись бібліографічною інформацією.

Віртуальні виставки використовують також і в роздрукованому вигляді як ілюстрований бібліографічний покажчик. Такі експозиції можна переглянути на сайті бібліотеки Мукачівського державного університету в розділі "Віртуальні виставки" [3] з можливістю гортання сторінок, які проілюстровані та чітко структуровані (вступ, зміст, список літератури).

Якщо віртуальні виставки розміщено на сайті тривалий час, вони поступово починають виконувати функції ретроспективних бібліографічних посібників. Деякі бібліотеки створюють архів віртуальних виставок. Наприклад, Наукова бібліотека Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка зберігає архів онлайн-експозицій, присвячених знаменним датам, ювілеям, окремим темам, визначним подіям вітчизняної та світової історії, науки і культури [18]. Виставки доповнюються бібліографічними оглядами (їх структура: розповідь + фото титульних сторінок представлених джерел + коротка анотація + автор огляду + дата). Ця книгозбірня надає можливість простежити дату створення виставки, користуватися нею як ретроспективним бібліографічним посібником, судити про новизну інформації.

На нашу думку, до основних елементів віртуальних виставок, що подаються на сайтах бібліотек ВНЗ, мають належати: передмова, бібліографічний опис документів, фото титульних сторінок представлених джерел, "зміст", гіперпосилання на тексти, анотовані гіперпосилання на інтернет-ресурси відповідної тематики, дата створення виставки.

У розділі "Інформаційні ресурси" бібліотеки ІФНТУНГ надається доступ до первинних документів — текстів статей — у розміщеній на сайті БД "Періодичні видання університету", яка відображає зміст та тексти статей з фахових журналів "Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ", "Науковий вісник", "Нафтогазова енергетика", "Методи та прилади контролю якості", "Екологічна безпека та збалансоване ресурсокористування" [21].

Рубрика "Видання бібліотеки" веб-сайту книгозбірні ІФНТУНГ містить електронні версії бібліографічних покажчиків і тематичних списків літератури на актуальні теми. Бібліотека також щорічно інформує про передплачені періодичні видання. У підрозділі "Дисертації ІФНТУНГ" розміщено "Каталог дисертацій, захищених в ІФНТУНГ з 1999 по 2012 рр. (з фонду НТБ)" і "Каталог дисертацій, захищених в ІФНТУНГ 2013 року (з фонду НТБ)". Корисним і цікавим для студентів доповненням до покажчиків праць науковців університету є збірник анотацій кращих магістерських, дипломних робіт і дипломних проєктів, захищених студентами і рекомендованих до друку рішеннями екзаменаційних комісій [21].

За допомогою інтернет-технологій через сайт НТБ ІФНТУНГ користувачам доступні й зовнішні джерела інформації — наукові інтернет-ресурси. Зокрема бібліо-

текою відкрито доступ до реферативних журналів ВІНПІ нафтогазового профілю. Електронний реферативний журнал ВІНПІ — це інформаційна система, що дозволяє переглядати вміст реферативних журналів на персональному комп'ютері. Кожний користувач університетської бібліотеки має можливість завантажити образ оптичного диска з необхідними номерами журналів [24, с. 171].

Групове БІС у бібліотеках відбувається шляхом складання електронних тематичних і галузевих списків нових надходжень, що мають конкретне читачке призначення, підготовки віртуальних Днів кафедри, їх презентацій у мультимедійному форматі. Наприклад, Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника у рубриці "Новини" розмістила (з можливістю перегляду) презентацію "Віртуальний день кафедри", який відбувся 16 квітня 2014 р. для науковців кафедри соціальної психології [16].

Науково-технічна бібліотека ІФНТУНГ регулярно організовує і проводить "День кафедри в бібліотеці" як традиційний захід, що сприятиме взаємодії між бібліотекою та кафедрою з питань комплектування навчальною та науковою літературою, інформаційного забезпечення, роботи зі студентами, а також інформування співробітників кафедри про можливості бібліотеки. Матеріали про проведені Дні кафедри розміщено в розділі сайту "Заходи бібліотеки". Серед форм групового електронного БІС на сайті у рубриці "Віртуальні презентації" представлено презентацію Днів кафедри в мультимедійному форматі із застосуванням новітніх інформаційних технологій [22]. Цей захід уперше організовано для кафедри управління галузевим і регіональним економічним розвитком.

Через електронний каталог на сайті Науково-технічної бібліотеки ІФНТУНГ зареєстрований користувач отримує доступ до інформаційних повнотекстових ресурсів власної генерації. Також створено розділ сайту "Читальня ONLINE", який містить повнотекстові документи, доступ до яких здійснюється лише в локальній мережі університету [24, с. 171].

Новою формою віртуального БІС є представлена на сайтах бібліотек ВНЗ рубрика "Новини", де подається оперативна інформація про найцікавіші події з життя університету та заходи книгозбірні. Наприклад, у "Новинах, анонсах, подіях" Наукової бібліотеки Тернопільського національного економічного університету повідомляється про проведення "Дня інформації", віртуальних тематичних виставок тощо. [18].

У режимі диференційованого забезпечення керівників (ДЗК) у бібліотеці ІФНТУНГ щомісячно виходить друком інформаційний бюлетень "Вища освіта" та щоквартально "Бюлетень нових надходжень", електронні версії яких представлено на сайті бібліотеки. Наприклад, у рубриці "Нове на сайті" розміщено найновіші інформаційні бюлетені "Вища освіта" [21]. Наукова бібліотека Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка на власному сайті пропонує тематичні списки нових надходжень, складені з метою вибіркового розповсюдження інформації (ВРІ) за 2011—2013 рр. Їх згруповано за галузями знань ("Освіта. Педагогічні науки", "Психологія", "Літературознавство", "Мовознавство", "Природничі науки", "Історія. Події. Факти") [19].

Ці приклади свідчать про перетин та об'єднання форм диференційованого і масового БІС в умовах використання новітніх інформаційних технологій.

Отже, поряд із традиційними формами БІС бібліотечні працівники активно працюють над створенням віртуальних виставок, наповненням повнотекстових та бібліографічних БД, готують електронні версії бібліографічних покажчиків і тематичних списків літератури, окремі бібліотеки організо-

вують групове БІС у мультимедійному форматі. Перспективними напрямками електронного БІС є розширення доступу до міжнародних джерел інформації, популяризація інформаційних ресурсів і послуг у мережевому середовищі, створення корпоративних інформаційних мереж бібліотек ВНЗ західного регіону України.

Список використаної літератури

1. *Бібліотека* Буковинського державного медичного університету. — Режим доступу: <http://medlib.bsmu.edu.ua/> (дата звернення: 12.09.2014). — Назва з екрана.
2. *Бібліотека* Львівського державного університету фізичної культури. — Режим доступу: <http://www.ldufk.edu.ua/index.php/bibliografichni-vidannja.html> (дата звернення: 12.09.2014). — Назва з екрана.
3. *Бібліотека* Мукачівського державного університету. — Режим доступу: <http://msu.edu.ua/library/> (дата звернення: 12.09.2014). — Назва з екрана.
4. Библиотечная энциклопедия / гл. ред. Ю. А. Гриханов; Рос. гос. б-ка. — Москва: Пашков дом, 2007. — 1300 с.
5. *Добко Т.* Довідково-бібліографічна діяльність наукових бібліотек Національної академії наук України: становлення та розвиток (XX ст. — перше десятиліття XXI ст.) / Т. Добко; відп. ред. О. С. Онищенко; НАН України, Нац. б-ка України імені В. І. Вернадського. — Київ: НБУВ, 2013. — 374 с.
6. *Галицька О.* З досвіду організації ВРІ (вибіркового розповсюдження інформації) у автоматизованому режимі / О. Галицька, Л. Лисенко // Бібліотечний форум України. — 2008. — № 4. — С. 16—17.
7. *ГОСТ 7.0—99.* Информационно-библиотечная деятельность, библиография. Термины и определения: межгос. стандарт. — Введ. 07.01.2000 // Стандарты по библиотечно-информационной деятельности / [сост.: Т. В. Захарчук, О. М. Зусьман]. — Санкт-Петербург, 2003. — С. 11—38.
8. *Губанова Г. А.* Терминосистема библиографии: современное состояние / Г. А. Губанова, И. Г. Моргенштерн // Библиография. — 2002. — № 1. — С. 13—16.
9. *Збаровская Н. В.* Виртуальные помощники: информационные технологии / Н. В. Збаровская // Библиотека. — 2003. — № 10. — С. 45—47.
10. *Звіт* про роботу бібліотек вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації Львівського зонального методичного об'єднання за 2013 рік // Архів НБ Львівського національного університету імені Івана Франка. — 12 с.
11. *Короткий* термінологічний словник із бібліографознавства та соціальної інформатики / авт. кол.: Г. М. Швецова-Водка [та ін.]. — Київ: Кн. палата України, 1999. — 116 с.
12. *Лисенко Л.* Автоматизація процесів групового бібліографічного інформування викладачів / Л. Лисенко // Бібліотечний форум України. — 2010. — № 2. — С. 13—14.
13. *Лисенко Л.* Окремі напрями діяльності бібліотеки ВНЗ Укоопспілки "Полтавський університет економіки і торгівлі" / Л. Лисенко, І. Науменко // Вісник Львівського університету. Серія книгознавства, бібліотекознавства та інформаційних технологій. — 2014. — Вип. 8. — С. 302—306.
14. *Наукова* бібліотека Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького. Нові надходження. — Режим доступу: <http://medlib.lviv.pro/novi-nadhodzhennya> (дата звернення: 12.09.2014). — Назва з екрана.
15. *Наукова* бібліотека Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького. Нові надходження. — Режим доступу: http://vetlibrary.ucoz.ua/index/novi_nadkhodzhenja/0-28 (дата звернення: 12.09.2014). — Назва з екрана.
16. *Наукова* бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Новини. — Режим доступу: <http://lib.pu.if.ua/news.php> (дата звернення: 12.09.2014). — Назва з екрана.
17. *Наукова* бібліотека Національного університету водного господарства та природокористування. — Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> (дата звернення: 13.09.2014). — Назва з екрана.
18. *Наукова* бібліотека Тернопільського національного економічного університету. Новини, анонси, події. — Режим доступу:

- <http://library.tneu.edu.ua/index.php/pro-biblioteku/novynu-anonsy-podii> (дата звернення 15.09.2014). — Назва з екрана.
19. *Наукова* бібліотека Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Тематичні бібліографічні ресурси. — Режим доступу: http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=459&Itemid=140 (дата звернення: 15.09.2014). — Назва з екрана.
  20. *Наукова* бібліотека Ужгородського національного університету. Нові надходження. — Режим доступу: <http://libuzhnu.brinkster.net/news.aspx> (дата звернення: 15.09.2014). — Назва з екрана.
  21. *Науково-технічна* бібліотека Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Видання бібліотеки. — Режим доступу: <http://library.nung.edu.ua/iinformatsiini-resursi/vidannya-biblioteki.html> (дата звернення: 12.05.2014). — Назва з екрана.
  22. *Науково-технічна* бібліотека Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. День кафедри у мультимедійному форматі. — Режим доступу: <http://library.nung.edu.ua/den-kafedri-u-multimediinomu-formati.html> (дата звернення: 12.09.2014). — Назва з екрана.
  23. *Науково-технічна* бібліотека Національного університету "Львівська політехніка". Віртуальні виставки. — Режим доступу: <http://library.lp.edu.ua/virtualni-vystavky> (дата звернення: 12.05.2014). — Назва з екрана.
  24. *Пилип Я.* Інформаційне забезпечення освіти і науки: вимоги часу (з досвіду роботи науково-технічної бібліотеки ІФНТУНГ) / Я. Пилип // Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції "Бібліотека вищої школи на новому етапі розвитку соціальних комунікацій", Дніпропетровськ, 24—25 жовт. 2013 р. — Дніпропетровськ, 2013. — С. 169—173.
  25. *Ржеуський А.* Бібліотечні сервіси "Face to face" / А. Ржеуський, Н. Кунанець // Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції "Бібліотека вищої школи на новому етапі розвитку соціальних комунікацій", Дніпропетровськ, 24—25 жовт. 2013 р. — Дніпропетровськ, 2013. — С. 193—196.
  26. *Романуха З. В.* Бібліографічне обслуговування: термінологічний підхід / З. В. Романуха // Термінологія документознавства та суміжних галузей знань. — Київ, 2010. — Вип. 4. — С. 108—117.
  27. *Список* бібліотек вищих навчальних закладів III—IV рівня акредитації Львівського методичного об'єднання. — Режим доступу: http://library.lnu.edu.ua/bibl/index.php?option=com_content&view=article&id=95:2008-10-22-11-57-18&catid=124:2010-12-03-12-57-10&Itemid=68 (дата звернення: 11.09.14). — Назва з екрана.
  28. *Трачук Л. Ф.* Еволюція бібліографічного інформування: історіографічний аспект / Л. Ф. Трачук // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. — 2012. — Вип. 23. — С. 608—622.
  29. *Трачук Л. Ф.* Форми масового електронного бібліографічного інформування споживачів / Л. Ф. Трачук // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. — 2010. — Вип. 28. — С. 149—156.
  30. *Швецова-Водка Г. М.* Вступ до бібліографознавства: навч. посіб. / Г. М. Швецова-Водка. — Київ: Кондор, 2004. — 216 с.

В статті проаналізовані форми електронного бібліографічного інформування потребителів, представлені на веб-сайтах бібліотек вищих навчальних закладів західного регіону України.

In the article the forms of the electronic bibliographic information distribution, presented on the web sites of libraries of higher educational establishments of western region of Ukraine, are analysed.

Надійшла до редакції 19 вересня 2014 року